

УДК: 378.09:339

Лариса МАКСИМЧУК,
кандидат педагогічних наук, доцент, Хмельницький національний
університет, м. Хмельницький

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ІНТЕГРАТИВНЕ УТВОРЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

У статті автором акцентується увага на комунікативній компетентності майбутніх фахівців-міжнародників, яку слід формувати і розвивати ще під час навчання у вищому навчальному закладі. Беручи до уваги теоретичні ідеї науковців, автором внесено уточнення у визначення поняття професійна компетентність і міжкультурна комунікативна компетентність майбутніх фахівців зовнішньоекономічної діяльності, яке розглядається як інтегративне утворення особистості, результат цілеспрямованого навчання і соціалізації, який досягається через міжкультурний досвід спілкування, інформаційний обмін, продуктивну взаємодію у міжкультурному середовищі на рівні окремих індивідів/професійних груп, і передбачає свідомий вибір поведінкової моделі та детермінується акцепцією культурних відмінностей комунікантів.

Ключові слова: професійна компетентність, майбутній фахівець зовнішньоекономічної діяльності, міжкультурна комунікативна компетентність.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Розвиток і глобалізація економічного, соціального, культурного, інформаційного про-

сторю посилює необхідність пошуку нових шляхів і засобів підготовки сучасних фахівців до міжкультурного спілкування, але високий попит на компетентних фахівців зовнішньоекономічної діяльності не забезпечується відповідними змінами процесу в сучасних українських вищих закладах освіти економічного профілю.

Ураховано, що комунікативна компетентність індивіда не є вродженою, тому її слід цілеспрямовано формувати і розвивати, що мова спілкування – необхідний, але не головний фактор міжкультурної комунікації.

Теоретичні ідеї науковців, власний досвід викладання узагальнено і відображено у піраміді формування міжкультурної компетентності від базового до високого.

Сьогодні перед педагогічною наукою постає питання необхідності більш продуманої оцінки та переоцінки існуючих стратегій організації навчального процесу, і вибору більш сучасної системи професійної підготовки студентів, в основі якої поступовий перехід від “виховання громадянина певної країни до виховання громадянина світу” [4].

Мета статті. На основі обґрунтування професійної компетентності майбутнього фахівця зовнішньоекономічної діяльності розкрити необхідність формування у студентів даного профілю належного рівня міжкультурної комунікативної компетентності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. В останні роки зростає кількість серйозних публікацій, пов’язаних з проблемами міжкультурної комунікації, а також формування міжкультурної комунікативної компетентності майбутнього фахівця зовнішньоекономічної діяльності. З точки зору філософії культуру досліджували Е. Баллер, Л. Коган, В. Соловйов та ін., культурології – цікавими є наукові праці В. Біблера, В. Давидовича, Д. Лихачова, Е. Маркаряна, психології – Б. Ананьева, Б. Ломова, А. Петровського та ін. Проблемам педагогічних аспектів поняття, а саме актуалізації культури у процесі навчання й виховання присвячені роботи І. Зязюна, М. Лещенко, Г. Онкович, а також зарубіжних вчених: І. Тайлора, Г. Хофсте-

да, С. Вольгона та ін. В основі запропонованих визначень “культури” різні вчені пропонують різні підходи.

Питання підготовки студентів-міжнародників вищих навчальних закладів до міжкультурної комунікативної взаємодії, у тому числі деякі аспекти формування їх міжкультурної комунікативної компетентності, є предметом дослідження багатьох учених. Учені розглядають процес міжкультурної комунікативної компетентності студентів у контексті розвитку культурно-мовної особистості (Г. Єлізарова, І. Халеева та ін.), формування культурної ідентичності студентів (Г. Локарева, А. Садохін та ін.), інтеграції міжкультурного потенціалу зі змістом професійної освіти (С. Амеліна, О. Зеліковська та ін.), реалізації міжкультурного підходу до освіти (Г. Захарова, Т. Колбіна, Н. Маркова, С. Шехавцова та ін.).

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно з галузевими стандартами нового покоління міжкультурна комунікативна компетентність як невід’ємна складова означеної є однією з умов затребуваності молодого фахівця на міжнародному ринку праці і його самореалізації, що, безперечно, не можна ігнорувати у процесі професійної підготовки студентів-міжнародників до участі в міжкультурній комунікації.

Аналіз психологічної і педагогічної літератури з питань підготовки майбутніх фахівців зовнішньоекономічної діяльності у вищих навчальних закладах свідчить, що проблема формування міжкультурної комунікативної компетентності у спроектованому для цього середовищі ще не була предметом спеціального дослідження. Хоча відомо, що випускника сучасного університету формує не лише предметний зміст основ наук, які вивчаються, а й середовище, в якому домінує сприяння постійному особистісному і фаховому зростанню, максимальному забезпеченню розвитку комунікативних здатностей та міжкультурного досвіду взаємодії з представниками зовнішньоекономічної сфери діяльності.

Актуальністю теми визначена й низкою суперечностей між:

1) замовленням суспільства щодо кваліфікованих фахівців зовнішньоекономічної діяльності з високим рівнем сформованості між-

культурної комунікативної компетентності та недостатньо гнучкою реакцією системи вищої професійної освіти на задоволення цієї потреби;

2) необхідністю формування міжкультурної комунікативної компетентності фахівців зовнішньоекономічної діяльності та відсутністю навчально-методичного забезпечення цього процесу у вищих навчальних закладах економічного профілю;

3) особистості майбутнього фахівця зовнішньоекономічної діяльності у сформованості міжкультурної комунікативної компетентності, як умови розвитку, конкурентоспроможності, способу самоактуалізації у міжкультурному професійному середовищі та надто повільним її задоволенням у вищих навчальних закладах;

4) необхідністю набуття досвіду міжкультурної комунікативної взаємодії та кількісною і якісною нестачею міжкультурних контактів у період навчання у вищому навчальному закладі.

Оволодіння професією вважається показником готовності людини до трудової діяльності певного профілю і неможливе без спеціальної теоретичної та практичної підготовки майбутніх фахівців, що здійснюється у вищих навчальних закладах і пов'язується з такими поняттями, як “професіонал”, “спеціаліст”, “компетентність” тощо [1, с. 163]. У довідковій літературі термін професіонал (з лат. *professio* – професія; *profiteri* – “називати своєю справою”) визначається як людина, що обрала певне заняття своєю професією і є фахівцем у своїй справі [1, с. 1177], а спеціаліст (з лат. *specialis* – особливий) – 1) людина, що досягла високої майстерності в чому-небудь, досконало володіє певною спеціальністю; фахівець [1, с. 1364]. Таким чином, професійна підготовка майбутнього фахівця зовнішньоекономічної діяльності передбачає набуття студентами знань, формування вмінь і навичок, норм професійної поведінки, ціннісних орієнтирів, ідеалів, що спрямовується на процес професіоналізації особистості [1, с. 166] і набуття професійної компетентності. Актуальність цієї проблеми підтверджується тим, що в процесі наукових досліджень з'являються публікації, у яких визначаються теоретичні засади проблеми формування професійної компетентності майбутнього фахівця-міжнародника.

Професійна компетентність розглядалася науковцями в різних аспектах: від поняттєво-термінологічного тлумачення сутності професійної компетентності до розгляду компетентнісного підходу як шляху модернізації професійної освіти. На “мову компетенцій” перекладаються кваліфікаційні моделі фахівця, цілі та зміст професійної освіти, вимоги до професійної підготовки, педагогічні засади формування компетентності.

Поняття “компетентність” широко використовується в педагогіці з вісімдесятих років ХХ ст. у значенні “освітній результат діяльності” особи, яка навчається, як напрямок модернізації професійної освіти. Компетентнісний підхід визначається особливостями у змісті освіти і вибором інноваційних форм, методів і засобів навчання, що зумовлює появу змін у педагогічній системі вищої професійної школи. Тому до теоретичних основ підготовки економістів-міжнародників до професійної діяльності ми віднесли наукові доробки дослідників з проблем формування професійної компетентності майбутніх фахівців зовнішньоекономічної діяльності.

Так, науковцями визначалися сучасні напрямки розвитку професійної підготовки фахівця економічного профілю в логіці компетентнісного підходу і формування професійної компетентності майбутніх економістів; вивчалися сучасні пріоритети наукових досліджень професійного розвитку менеджерів у міжнародному бізнесі, розроблялися технології формування професійної компетентності економіста-міжнародника [5].

Результатом набуття компетенцій – наперед заданої соціальної норми (вимоги) до освітньої підготовки фахівця, котра необхідна для його якісної продуктивної діяльності в певній сфері та є соціально закріпленим результатом, вважається компетентність, яка “передбачає особистісну характеристику, ставлення до предмета діяльності”. Компетентність можна розуміти як реальні вимоги до засвоєння майбутнім фахівцем певної сукупності знань, способів діяльності, досвіду, ставлень із певної галузі знань, якостей працівника, складну інтегровану якість особистості, що обумовлює готовність здійснювати певну діяльність, діяти в ситуації невизначеності/вибору.

Водночас слід зазначити, що проблема формування міжкультурної комунікативної компетентності студентів-міжнародників є досить складною як у теоретичному, так і у практичному плані. Теоретична складність пов'язана з глибиною та багатовимірністю основоположних понять, таких як культура, діалог культур, міжкультурна комунікація, компетентність, важливих для розуміння сутності і розкриття структури феномену міжкультурної комунікативної компетентності. Практична складність, на нашу думку, полягає у відсутності комплексного лонгітюдного дослідження системи формування міжкультурної комунікативної компетентності студентів, особливо на основі використання імерсійних методів навчання, а також у контексті доцільності і напрямів реформування навчального середовища.

Зважаючи на вищесказане, вважаємо за необхідне проаналізувати поняття “культура”, “діалог культур”, “міжкультурна комунікація”, і з'ясувати загальну мету формування міжкультурної комунікативної компетентності майбутніх фахівців зовнішньоекономічної діяльності, та розглянути процес підготовки студентів до міжкультурного спілкування і формування майбутніх фахівців у міжкультурному навчальному середовищі, виявити особливості формування міжкультурної комунікативної компетентності майбутніх фахівців зовнішньоекономічної діяльності у процесі їх інтенсивної підготовки до міжкультурної взаємодії.

Приступаючи до виконання першого пошукового завдання, розглянемо поняття “культура”, “діалог культур”, “міжкультурна комунікація”, звертаючись до різних підходів щодо їх тлумачення.

Поняття “культура” вже давно перейшло до низки фундаментальних. Практично в усі епохи цей феномен привертав і буде привертати увагу дослідників, представників різних сфер наукового пізнання. З точки зору філософії культуру досліджували Е. Баллер, Л. Коган, В. Соловйов та ін., культурології – цікавими є наукові праці В. Біблера, В. Давидовича, Д. Лихачова, Е. Маркаряна, психології – Б. Ананьева, Б. Ломова, А. Петровського та ін. Проблема педагогічних аспектів поняття, а саме актуалізації культури у процесі навчання й виховання присвячені роботи І. Зязюна, М. Лещенко, Г. Онкович, а також за-

рубіжних вчених: І. Тайлора, Г. Хофстеда, С. Вольтона та ін. В основі запропонованих визначень “культури” різні вчені пропонують різні підходи.

Взагалі, як зазначають С. Хантінгтон і Б. Харрісон, поняття “культура” має багато значень залежно від структурних компонентів, мети наукового аналізу, різних галузей знань та контекстів, у яких воно використовується. Але незважаючи на велику кількість дефініцій, на сьогодні відсутнє єдине універсальне визначення культури. У різних визначеннях акцентується увага на різних аспектах цього феномену: культура розглядається як результат людської діяльності; інформаційний процес; матеріальні й соціальні цінності; сфера нових змістів; форми індивідуальної поведінки та організованої діяльності; сукупність норм, цінностей, переконань, що поділяють члени певних культурних груп; форма спілкування.

Теорія міжкультурної комунікації вважається відносно новою сферою пізнання, хоча проблеми взаємодії і взаємовпливу культур, співвідношення культури і мови, а також пошук оптимальних форм міжкультурного спілкування завжди привертали, привертають і будуть привертати увагу дослідників.

Оскільки сучасний стан наукової розробки тематики, що стосується міжкультурної комунікації, характеризується еkleктичністю та багатоголоссям, відсутністю загальних методологічних основ дослідження та єдиних концептуальних підходів, дефініція “міжкультурна комунікація” викликає безліч наукових суперечок і різнотлумачень серед фахівців-практиків. Для означення міжкультурного спілкування використовується множина термінів, які часто дублюють один одного: міжкультурна комунікація, інтеркультурна комунікація (*intercultural communication*), крос-культурна комунікація (*cross-cultural communication*), транскультурна комунікація (*transcultural communication*), контркультурна комунікація (*contrcultural communication*).

Погоджуючись із висновками автора першого в Україні словника найуживаніших термінів теорії та практики міжкультурної комунікації Ф. Бацевича про те, що: “сутність міжкультурної комунікації або

“вислизає”, або сприймається як сама собою зрозуміла... до цього часу презентативна одиниця теорії міжкультурної комунікації не визначена, і найголовніше – цей динамічний і актуальний напрям досліджень фактично не має власної термінології, а та невелика кількість термінів і термінологічних виразів, що сформувалися у його межах, тяжіють до суміжних сфер гуманітарного знання [4]”, зазначимо, що вчені все ще здійснюють спроби прийти до спільного знаменника у цьому питанні.

Вивчення показало, що автори більшості праць основою міжкультурної комунікації вважають, в першу чергу, взаєморозуміння, як взаємодію культур, як процес спілкування учасників діалогу, як “процес спілкування (вербального і невербального) людей (груп людей), які, належачи до різних національних лінгвокультурних спільнот, як правило, послуговуються різними ідіоетнічними мовами, мають різну комунікативну компетенцію, яка може стати причиною комунікативних невдач або культурного шоку в спілкуванні” [2, с. 82]. “Міжкультурна комунікація характеризується тим, що її учасники у випадках прямого контакту використовують мовний код і стратегії спілкування, які відрізняються від тих, котрими вони користуються у спілкуванні всередині однієї культури” [2].

Уявлення, ідеї, вірування, норми, ролі, цінності, тобто культурні коди, які є спільними для різних регіонів, країн чи культур, здійснюють безпосередній вплив на поведінку і діяльність їх представників і у більшості випадків не співпадають. Саме відмінності змісту культурних кодів часто є причиною виникнення міжетнічних проблем, конфліктів і непорозумінь. Так, відмінності у нормативно-ціннісних базах, способах поведінки, традиціях і звичаях, просторовій і часовій парадигмах, вербальній та невербальній комунікації, домінуючих стилях мислення, культурній і мовній картинах світу також часто викликають непорозуміння у процесі міжкультурної комунікації. Тому процес міжкультурної комунікації – це і мовні знаки відображають національну специфіку і, з точки зору іншого народу, можуть розглядатися як іншомовна культура”.

Незважаючи на те, що наведені вище підходи до визначення міжкультурної комунікації відрізняються один від одного, вважаємо за

доцільне виокремити деякі спільні риси: міжкультурна комунікація характеризується інтерактивністю процесу; різними культурними біографіями (свідомістю) і мисленням учасників цього процесу. Культурні відмінності на мовленнєвому, дискурсивному, змістовому та поведінковому рівнях обумовлюються належністю комунікантів до різних культур, що значно впливає на процес взаємодії. Аналіз визначень дозволяє виявити смисловий центр, навколо якого сфокусовані майже всі інтерпретації. Ним є ідея взаємодії різномовних і різнокультурних комунікантів. На нашу думку, цей процес відбувається через налагодження їх взаємозв'язку і пошук взаєморозуміння. Відповідно до такого співвідношення міжкультурну комунікацію можна розглядати у двох аспектах:

а) як здатність ідентифікувати культурну належність, що передбачає знання мови, цінностей, норм, моделей, стандартів поведінки іншої комунікативної спільноти;

б) як здатність досягати успіху, контактуючи із представниками іншої культурної спільноти, навіть при поверхневому знанні основних елементів культури своїх партнерів, але при достатньому рівні розвиненості емпатійності окремої особистості. Саме із другим варіантом міжкультурної комунікації доводиться найчастіше стикатися у практиці спілкування.

Зважаючи на таке розуміння змісту міжкультурної комунікації, можна виокремити основні ознаки рівня її розвитку:

1) психологічну готовність до співпраці з представниками інших культур;

2) відкритість до пізнання чужої культури та сприйняття психологічних, соціальних та інших міжкультурних відмінностей;

3) уміння розмежовувати колективне та індивідуальне у комунікативній поведінці представників інших культур;

4) володіння набором сучасних комунікативних засобів;

5) здатність змінювати поведінкові моделі спілкування в залежності від ситуації;

6) дотримання етикетних норм у процесі комунікації;

7) готовність долати соціальні, етнічні та культурні стереотипи.

Тому у подальшому врахуємо, що міжкультурну комунікацію слід вважати процесом взаємодії між представниками різних культур, у якому прямо чи опосередковано виявляються культурні відмінності, що суттєво впливає на наслідки спілкування.

Особливі вимоги до сформованості міжкультурної компетентності ставляться до фахівців, які працюють у сфері міжнародних зв'язків, зокрема зовнішньоекономічної діяльності. На нашу думку, в Україні вже склалося законодавче підґрунтя для розвитку міжкультурної компетентності студентів.

Зовнішньоекономічна діяльність завжди була і залишається важливою складовою успішного розвитку України, незважаючи на зміни у політичному, економічному, правовому полі країни. За даними Р. Гришкової, про суспільну зацікавленість в економістах європейського і міжкультурного рівня, включаючи менеджерів зовнішньоекономічної діяльності зі сформованою міжкультурною компетентністю, свідчать ті публікації, що з'явилися у зарубіжній та вітчизняній науковій літературі за останні роки. В них зокрема наголошується, що вільне володіння іноземними мовами й знання особливостей міжкультурної комунікації мають стати обов'язковими елементами кваліфікаційної характеристики фахівців з економіки для забезпечення їх мобільності й конкурентоспроможності на світовому ринку праці.

Визнання Україною вимог Болонського процесу передбачає створення передумов прозорості системи вищої освіти для світового ринку освітніх послуг, а також порівнюваності й зіставності з іншими освітніми системами. Відповідність рівня компетентності сучасного менеджера професійним стандартам глобалізованого ринку праці, забезпечення мобільності трудових ресурсів і студентів обумовили необхідність розробки нового покоління галузевих стандартів вищої освіти, призначених для формування фахівців нової якості. Зміна парадигми вищої освіти має на меті перенесення акцентів з організації навчального процесу на його кінцевий результат. Таким результатом має стати компетентність.

Висновки. Відтак, міжкультурна комунікативна компетентність це – інтегративне утворення особистості, що є результатом/продук-

том учіння і соціалізації особистості, який досягається через міжособистісне спілкування, інформаційний обмін, продуктивну взаємодію із соціальним оточенням на рівні окремих індивідів/груп/професійних команд, передбачає свідомий вибір поведінкової моделі/інтегративної стратегії і демонструється культурою комунікантів. Міжкультурна комунікативна компетентність фахівця-міжнародника:

це психологічне новоутворення вищого порядку, функціонування якого зумовлює міжкультурне спілкування на професійно-діловому, соціокультурному і особистісному рівнях; здатність досягати взаєморозуміння з представниками різних культур навіть при посередньому володінні іноземними мовами на основі розуміння та дотримання універсальних правил і норм, які покладені в основу міжнародного етикету спілкування;

це комплекс умінь, які необхідні для ефективної і адекватної поведінки у ситуаціях спілкування з представниками інших культур та мов, що дозволяють адекватно оцінити комунікативну ситуацію, використовувати вербальні та невербальні засоби для здійснення комунікативних намірів, та отримати результати комунікативної взаємодії у вигляді зворотнього зв'язку;

це індивідуальний процес, який охоплює різні рівні розвитку особистості у процесі усвідомлення та прийняття культурних відмінностей;

сукупність соціокультурних та лінгвістичних знань, комунікативних умінь та навичок, завдяки яким особистість може успішно спілкуватися й взаємодіяти з носіями інших культур на всіх рівнях міжкультурної комунікації;

це здатність долати непорозуміння, що виникає в процесі взаємодії, пояснювати помилки інтеракції, бажання і готовність відкривати нове, здобувати знання про іншу культурну дійсність і здатність, оперуючи цими знаннями, проникати в іншомовну культуру, інтерпретувати і співвідносити явища своєї і чужі культури, встановлювати та підтримувати зв'язок між рідною та іншомовною культурою, критично оцінювати свою культуру, розуміючи специфіку чужої, демонструючи допитливість і відкритість по відношенню до інших людей,

готовність прийняти інші судження, долати етноцентричні установки і упередження.

Сам процес формування міжкультурної комунікативної компетентності у майбутніх фахівців зовнішньоекономічної діяльності потребує подальшого глибокого вивчення з метою розкриття можливостей його моделювання, визначення етапів та оптимальних психологічних, організаційних, педагогічних умов реалізації. Вирішення завдання досягнення належного рівня даних компетенцій неможливе без виявлення розуміння сутності поняття компетентність та структури цього феномену. Узагальнюючи всі подані вище тлумачення науковців, міжкультурна комунікативна компетентність, на наше переконання, є інтегративним утворенням особистості, результатом цілеспрямованого навчання і соціалізації, який досягається через міжкультурний досвід спілкування, інформаційний обмін, продуктивну взаємодію у міжкультурному середовищі.

Зважаючи на те, що наведені вище підходи до визначення міжкультурної комунікації відрізняються один від одного, нашими **подальшими розвідками у даному напрямі** стануть: міжкультурна комунікація, що характеризується інтерактивністю процесу; різними культурними біографіями (свідомістю) і мисленням учасників цього процесу.

Список використаної літератури

1. Библер В. С. От наукоучения – к логике культуры: Два философских введения в двадцать первый век / В. С. Библер. – М. : Политиздат, 1990. – 413 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
3. Горобець С. А. Теоретичні засади проблеми формування професійної компетентності майбутнього фахівця-економіста / С. А. Горобець // Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. І. Франка. – 2007. – Вип. 31. – С. 106–109.
4. Зеер Э. Ф. Модернизация профессионального образования: компетентностный подход : учебное пособие / Э. Ф. Зеер, А. М. Павлова, Э. Э. Сыманюк. – М. : Московский психолого-педагогический институт, 2005. – 216 с.

5. Отрощенко Л. С. Професійна компетентність економіста-міжнародника: технології формування : навчально-методичний посібник / Л. С. Отрощенко ; Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2009. – 71 с.

Рецензент – кандидат педагогічних наук, доцент Шупта О. В.

Максимчук Л. В. Межкультурная коммуникативная компетентность будущих специалистов внешнеэкономической деятельности как интегративное образование личности

В статье автором акцентируется внимание на коммуникативной компетентности будущих специалистов-международников, которую следует формировать и развивать еще в период обучения в высшем учебном заведении. Принимая во внимание теоретические идеи ученых, автором уточнено в определении понятия межкультурная коммуникативная компетентность будущих специалистов внешнеэкономической деятельности, которая рассматривается как интегративное образование личности, результат целенаправленного обучения и социализации, который достигается через межкультурный опыт общения, информационный обмен, продуктивное взаимодействие в межкультурной среде на уровне отдельных индивидов / профессиональных групп, предполагает сознательный выбор поведенческой модели / интерактивной стратегии и детерминируется акцепции культурных различий коммуникантов.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, будущий специалист внешнеэкономической деятельности, студенты-международники.

Maksimchuk L. Intercultural Communicative Competency of the Future Foreign Economic Activity Professionals is Determined

The article is devoted to the theoretical and experimental study of the problems of intercultural communicative competency formation of the future foreign economic activity professionals in the process of education in the higher educational institutions. The structure of intercultural commu-

nicative competency is determined on the basis of the functional approach; the assessment criteria, indicators, and levels of its formation are specified; the essence of intercultural communicative competency of the future foreign economic activity professionals is determined.

The theoretical analysis of the problems of the formation of intercultural communication of the competence of future specialists in economics and economics is carried out, conclude that the development and globalization of economic, social, cultural, informational and economic development increases the need for droughts of new ways and means of preparing modern specialists for intercultural communication, but high demand to the competent specialists, external economic activity is not provided by changes in the process of modern Ukrainian higher education n institutions.

It is believed that the communicative competence of a person is not born, therefore, it should be purposefully formed and developed in such a way that the language of communication is necessary, and not the main factor of intercultural communication.

Key factors of the organizational and pedagogical conditions' implementation are defined: immersive methods (integrated education/learning, during which the teaching and study of the core subjects are conducted in a foreign language as the means); e-inclusion (the best way to setting up social contacts and other communication links in the virtual environment for achieving intercultural goals, expansion of the learning environment and enriching experience of participation); intercultural interaction (activity of the individual, which is manifested through communication or cooperation in the intercultural group/T-group/team, is stimulated by the influence of participants and related to the rules adopted through the intercultural learning environment); professional discourse – (verbal essay/text or message, transmitted in various forms (oral, written, paralingual) by the particular speaker in the particular situation, under various historical, cultural and psychological circumstances with the pragmatic purpose or without it).

In the article the author focuses attention on the communicative competence of an individual who is not innate, so it should be purposefully formed and developed that the language of communication – a necessary, but not the main factor of intercultural communication. Taking into account

the theoretical ideas of scholars, the author concludes that the formation of intercultural communication is a complex, multifaceted, nonlinear process of purposeful teaching/earning which is subjected to modeling, pedagogical management, correction and optimization. The interconnection of the intercultural communicative competence of future specialists from the outside of the existing activity, which is viewed as an integrative personality formation, result/product of purposeful learning and socialization, which is achieved through the intercultural experience of communication, information exchange, productive interaction in the intercultural environment at the level of individual individuals/professional teams/teams, involves a conscious choice of behavioral model/interactive strategy and is determined by the acceptance of the turnyh differences communicants.

Keywords: *professional competence, future specialist of foreign economic activity, intercultural communicative competency.*